

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO PLANA

XIII. legegintzaldia

Etxebizitza eta Hiri Agenda Saila

ETXEBIZITZA ETA
HIRI AGENDA SAILA
DEPARTAMENTO DE VIVIENDA Y
AGENDA URBANA

AURKIBIDEA

1.	AURKEZPENA.....	3
2.	HELBURUA ETA LERROKATZEA.....	4
3.	SAILAREN ESKUMEN-EREMUAK.....	5
4.	PLANA OSATZEN DUTEN ELEMENTUAK.....	6
4.1.	SAILEKO PLANA EGITEKO PROZESUA.....	6
4.2.	EGOERAREN DIAGNOSTIKOA.....	8
5.	ETXEBIZITZA ETA HIRI AGENDA SAILAREN PLANGINTZA ESTRATEGIKOA.....	26
6.	KUDEAKETA-EREDUA.....	30

1. AURKEZPENA

Atsegin handiz aurkezten dut Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren 2026-2028 aldirako Berdintasun Plana, emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan ditugun konpromisoak eta lehentasunak definitzen dituen tresna estrategikoa.

Dokumentu honen bidez, agerian uzten dugu Sail honek berdintasunarekin duen konpromiso sendoa, beharrezkoak diren baliabide ekonomikoak, teknikoak eta giza baliabideak bideratuz eta gainerako erakunde publikoekin baterako lan erantzukidea sustatuz.

Plan honetan hartutako konpromisoak bat datoz bai Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legean ezarritakoarekin, bai EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 2030 Estrategiarekin. Era berean, plan honek kontuan hartzen ditu XIII. Legegintzaldiko Gobernu Programan ezarritako helburuak eta jardun-arloak.

Azken batean, plangintza honek koherentea izan nahi du Eusko Jaurlaritzaren gardentasun-politikarekin, eta, horregatik, herritarrei jakinarazi nahi die zein diren Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailak bere eskumen-eremuan emakumeen eta gizonen berdintasunerako politikak ezartzeko dituen konpromisoak.

Jarraian, sail honek emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan dituen konpromisoak eta gizarte bidezkoago eta berdinzaleago baterantz aurrera egiteko konpromiso irmoa aurkeztuko dizkizuegu.

Miguel de los Toyos Nazabal

Etxebizitzako sailburuordea

2. HELBURUA ETA LERROKATZEA

Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plana **esparru-dokumentua** da, eta bertan jasotzen dira sail honek XIII. legegintzaldian berdintasun-politikan sustatuko dituen jarraibideak. Plan horretan, sailak datozen urteetarako berdintasunaren arloan bere gain hartuko dituen helburu estrategikoak ezartzen dira, eta sailak pixkanaka garatuko dituen ekintzen eta jarduketan oinarriak ezartzen dira.

Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistatik gabe bizitzeko Legeak, zeina Lege horren testu bategina onartzen duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuaren bidez onartu baitzen, 16. artikuluan ezartzen du Eusko Jaurlaritzako sailek beren jarduketan plan propioak egingo dituztela legegintzaldi bakoitzean, EAEko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planean ezarritako esku-hartze ildoak eta gidalerroak erreferentziatzat hartuta. Lege horren xedea da emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan botere publikoen jarduna gidatu behar duten printzipio orokorrak ezartzea, eta zenbait neurri arautzea bizitzaren eremu guztietan emakumeek eta gizonak aukera eta tratu berdinak izan ditzaten sustatzeko eta bermatzeko, eta, bereziki, emakumeen autonomia eta ahalduntzea sustatzeko eta emakumeek gizartean, ekonomian zein politikan duten posizioa sendotzeko, egiturazko desberdinkeria eta sexuan oinarritutako diskriminazio mota oro ezabatzeko, emakumeen aurkako indarkeria matxista barne. Horrenbestez, berdintasunaren arloko edozein politika eta plangintzarako erreferentziatzeko funtsezko esparrua da.

Era berean, saileko plan hau bat dator **EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 2030 Estrategiarekin** (Gobernu Kontseiluak 2024ko otsailaren 13an onartua). Estrategia hori erakunde bakoitzak bere eskumenen, lehentasunen, ibilbidearen eta errealitatearen arabera autonomiaz eta malgutasunez heldu behar dion erreferentziatzeko esparru estrategikoa da, eta Eusko Jaurlaritzaren xedapenak ezartzea du helburu, emakumeen eta gizonen berdintasuna zeharkakotzeko euskal erakunde publikoek hedatutako politiken ikuspegian, prozeduretan eta edukietan. Gainera, 2030erako lortu ahal izateko arreta berezia jarri beharko zaien 11 xede identifikatzen ditu.

Era berean, plana egitean, kontuan hartu dira XIII. Legegintzaldiko **Gobernu Programan** ezarritako helburuak eta jarduera-eremuak, berdintasunari lotutakoak bereziki, datozen urteetarako Gobernuak hartutako konpromisoak zehazten baitituzte.

3. SAILAREN ESKUMEN-EREMUAK

Etxebizitza eta Hiri Agenda Saila **eskumen-eremuetan** antolatzen da, non kokatzen baitira emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzeko jarduketak, zeinak kontuan hartu baitira Plana egiteko. Egiteko eta jardun-arlo hauek dagozkie:

- a. Lurralde-antolamendua.
- b. Hiri-agenda.
- c. Lurzorua eta hirigintza.
- d. Etxebizitza, etxebizitzari lotutako lurzorua eta urbanizazioa.
- e. Arkitektura, eraikuntza, jasangarritasuna eta kalitatea eraikuntzan.
- f. Irisgarritasuna sustatzea.
- g. Kartografia eta informazio geografikoa antolatzea.
- h. Sailari atxikita dauden edo haren mendeko diren sektore publikoko entitateak zuzentzea, legeek eta erregelamenduek ezartzen dutenaren arabera.
- i. Legeek eta erregelamenduek eman diezazkioten gainerako ahalmenak.

Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren eskumen-egitura:

4. PLANA OSATZEN DUTEN ELEMENTUAK

4.1. SAILEKO PLANA EGITEKO PROZESUA

Plan hau egiteko lan-prozesuan, Etxebizitza eta Hiri Agenda Saileko zuzendaritza eta sailburuordetza guztiek parte hartu dute.

Prozesuaren hasieran, aurretzako diagnostiko bat egin zen, eta bilera orokor informatiboak egin ziren, bai maila teknikoan, bai politikoan, ondoren garatu zen lan-prozesu baten abiapuntu gisa, 2026-2028 aldian Sail honen helburuak eta jarduketak definitzeko.

Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailari, Visesari eta Alokabideri atxikitako sozietate publikoek berdintasun-plan propioak dituzte, baina, nolana ere, Berdintasunerako Saileko Talde Teknikoan parte hartzen dute, eta plan hau informazioa, komunikazioa eta koordinazioa oinarri hartuta planteatu da.

Lan-prozesua **bost lan-fasetan** egituratu da. Fase horiek gidatu dute Plan hau egitea, eta hainbat ekintza garatu dira:

Plana egiteko gauzatutako faseak eta ekintzak

Jarraian, lan-fase bakoitzeko ekintza esanguratsuenak eta parte hartzen duten eragileak zehazten dira:

FASEAK	EKINTZAK	PARTE HARTU DUTEN ERAGILEAK
AURRETIAZKO DIAGNOSTIKO FASEA	* Datuen bilketa eta analisisa: Gobernu Onari lotutako datuak eta informazio sektoriala.	Berdintasunerako Unitatea, Saileko zuzendaritzekin lankidetzan.
PLANA DISEINATZEKO FASEA	* Etxebizitza eta Hiri Agenda Saileko Berdintasunerako Talde Teknikoa sortzea. * Arau-eskakizunei, 2030 Estrategiari eta Saileko Plana egiteko lan-prozesuari (maila politikoan zein teknikoan) buruzko informazio-bilerak. * Lan-prozesuari ekiteko oinarrizko dokumentuak egitea.	Berdintasun Unitateak sustatua, zuzendaritza guztien parte-hartzearekin.
PLANERAKO HELBURUAK ETA EKINTZAK IDENTIFIKATZEKO FASEA	* Aurreko legegintzaldian landutako helburuak eta jarduerak berrikusi eta aztertzea. * Berdintasun Unitatearen hasierako proposamena, Zuzendaritzekin egin beharreko lan-prozesuaren abiapuntu gisa helburuei eta egin daitezkeen jarduerari buruzkoa. * Lan-bilerak maila teknikoan eta kontrastea zuzendaritzekin, helburuak eta jarduerak adosteko.	Berdintasunerako unitatea Zuzendaritza guztiak
PLANA KONTRASTATZEKO FASEA	* Helburu estrategikoen eta jardueren proposamena maila teknikoan kontrastatzea zuzendaritza guztiekin. * Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren Berdintasunerako Planaren kontraste politikoa. * Plana Emakundera bidaltzea. * Sailaren Berdintasunerako Planaren behin betiko bertsioa.	Berdintasunerako unitatea Zuzendaritza guztiak
PLANA ONARTZEKO FASEA	* Saileko Zuzendaritza Kontseiluak onartzea.	Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren Zuzendaritza Kontseilua.

4.2. EGOERAREN DIAGNOSTIKOA

Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako Planari heltzeko, oinarritzko diagnostiko bat egin da, sailaren esku-hartze ardatz nagusiak kontuan hartuta (Etxebizitza, Lurralde Plangintza eta Hiri Agenda). Gobernu onari buruzko esku-hartze espezifikoak ere aztertu da, sail osoaren zeharkako ardatza baita. Hori izango da jarraian aurkezten den abiapuntua, ondoren esku-hartze espezifikoaren ardatzei heltzeko.

- Gobernu Onari lotutako esku-hartzea:
 - Araudia eta plangintza.
 - Antolamendu-baliabideak: berdintasunerako unitateak.
 - Baliabide teknikoak: gaikuntza.
 - Baliabide ekonomikoak.
 - Administrazio-prozedurak.
 - Koordinazioa, lankidetzeta eta nazioartekotzea.
 - Parte-hartzea, berrikuntza, gardentasuna eta kontuak ematea.
 - Berdintasunaren ikuspegi konplexuagoa politika publikoetan.
- Etxebizitzari lotutako esku-hartzea.
 - Etxebizitza eskuratzea.
 - Etxebizitzaren diseinua
- Lurralde Plangintzari eta Hiri Agendari lotutako esku-hartzea.

Aztertutako bloke bakoitzerako, horri buruzko informazio garrantzitsuen eskaintzen da, bai eta etorkizunean landu litezkeen erronka nagusiak ere.

4.2.1. Gobernu Onari lotutako esku-hartzea

EAEko Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako 2030 Estrategiak ezartzen dituen helburu estrategiko nagusiak erreferentziatzat hartuta, Gobernu Onaren ardatzari dagokionez, sailak zeharkako gai horretan duen garapenaren diagnostikoa egin da.

Era berean, Gobernu Onari lotutako erronka nagusiak jaso dira, 2030erako Berdintasun Estrategiaren helburu estrategiko eta esku-hartze ildo bakoitzaren arabera ordenatuta.

Diagnostiko orokorra eta erronkak Gobernu Onari dagokionez

1. HELBURU ESTRATEGIKOA: EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERTINTASUNAREKIKO KONPROMISO POLITIKOA BERMATZEA

Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren egungo konpromiso politikoaren diagnostiko xehatua egin da, eta honako alderdi hauek aztertu dira:

1. LERROA. ARAUDIA ETA PLANGINTZA

Sailak emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan duen plangintzari dagokionez, nabarmendu behar da orain arte 6 legegintzaldi-plan onartu direla, dagozkien urteko plangintzekin, bai eta bi ekintza-proposamen ere Ekintza Positiboko Planean 2005. eta 2006. urteetan. Nolanahi ere, garrantzitsua da azpimarratzea Sail honen eskumen-eremuak aldatu egin direla aipatutako legegintzaldi guztietan.¹

Urteetan zehar, hobekuntzak egin dira plangintzan, konpromisoak zehazteari eta hartzeari, dokumentuaren eta proposamenen argitasunari, metodologiari eta koordinazioari dagokienez.

Bestalde, adierazi behar da sailari atxikitako sozietate publikoek (Visesa eta Alokabide) gaur egun berdintasun-plan propioa dutela.

Legegintzaldi honetako erronka plangintza zehatzagoak eta argiagoak egitea izango da, konpromiso espezifikoek eta baliabideez hornituak, eta parte-hartze tekniko-politiko handiagoarekin.

¹Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailaren Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plana 2022-2024/Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plana. Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saila 2018-2021/X. Legegintzaldiko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Programa Dokumentua. Ingurumen eta Lurralde Politika Saila/IX. Legegintzaldiko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Dokumentu-Programa. Ingurumen, Lurralde Plangintza, Nekazaritza eta Arrantza Saila/Ingurumen eta Lurralde Antolamendu Sailaren Berdintasun Politikako 2007-2009 Dokumentu Programatikoa.

2. LERROA. ANTOLAMENDU-BALIABIDEAK: BERDINTASUNERAKO UNITATEAK

Berdintasunerako administrazio-unitateak sortzeari eta indartzeari dagokionez, nabarmendu behar da Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailak unitate bat duela, berdintasun-teknikari batek osatua, 150 orduetik gorako eta lanaldi osoko prestakuntza duena.

Nolanahi ere, hobetu beharreko eremuak hauteman dira berdintasuneko teknikarien egoerari eta posizioari dagokionez, bai eta ikusgarritasunari dagokionez ere. Hori dela eta, legegintzaldi honen erronka hobekuntza-eremu horiei ekitea izango da.

3. LERROA. BALIABIDE TEKNIKOAK: TREBAKUNTZA

Gaikuntzari dagokionez, Sailak hainbat lan-ildo garatu ditu orain arte:

- Alde batetik, emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko prestakuntza bultzatu da Saileko langileen artean, eta prestakuntza hori ezarritako gehieneko zenbaketa orokorretik salbuetsi da.
- eta, bestetik, aurrera egin da prestakuntza eta prestakuntza motako lan-tailerrak egiten, saileko langileen premia zehatzenetan eta Sailaren sektore-eremuekin lotura handiagoa duten jardueretan zentratuta.

Etxebizitza eta Hiri Agenda Saileko langileek emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko prestakuntzan duten parte-hartzeari buruzko datuak honako hauek dira:

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNAREN ARLOKO PRESTAKUNTZA.				
IVAP-EN GENERO- PRESTAKUNTZA	2021	2022	2023	2024
Emakumeak	2	1	19	6
Gizonak	4		1	2
Guztira	6	1	20	8
SAILAK SUSTATUTAKO SEKTOREKO PRESTAKUNTZA	2021	2022	2023	2024
Emakumeak	6	48	124	14
Gizonak		5	46	4
Guztira	6	53	170	18

Aipatzekoa da, halaber, 2020an eta 2021ean prestakuntza-beharren diagnostiko bat eta sailean prestakuntza-plan bat egin zirela, eta horri erantzun zaiola.

Legegintzaldi honetarako erronka da Etxebizitza eta Hiri Agenda Saileko langileen prestakuntza-premiak berriro diagnostikatzea eta 2026-2028 urteetarako plangintza bat egitea, bai maila teknikoan, bai politikoan.

4. ILDOA. BALIABIDE EKONOMIKOAK

Aurrekontuetan genero-ikuspegia txertatzeari dagokionez, nabarmendu behar da Sailak, Ogasun eta Finantza Sailak eskatuta, bere aurrekontu-programa guztietan generoaren araberako eraginaren aurretzeko balorazioari buruzko azterketa egiten duela, PGen inprimakiaren bidez. Era berean, «Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren aurrekontuak genero-ikuspegitik aztertze txostena» egiten du. Txosten horretan, sailaren jarduketa nagusien eta proposatutako jarduketan xede den biztanleriaren diagnostiko sozioekonomikoa jasotzen da.

Berdintasun-politikak garatzeko aurrekontu espezifikoari dagokionez, edo helburu bakarra emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna duten jardueri lotutako aurrekontuari dagokionez, azken urteetan, alde batetik, 15.000 euroko aurrekontu-partida bat mantendu da Berdintasun Unitatean, eta, bestetik, aurrera egin da emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko konpromisoak hartzeko eta aurrekontuak ikusarazteko zuzendaritza guztietan. Berdintasun Planaren jarraipen- eta ebaluazio-aplikazioaren datuen arabera, 2021-2024 urteetan emakumeen eta gizonen berdintasunerako urteko aurrekontu espezifikoa mantendu egin da, eta ez da aldaketa handirik izan; 2021ean, aurrekontu espezifikoa 216.495 eurokoa izan zen; 2022an eta 2023an, 215.000 eurokoa, eta 2024an, 222.693 eurokoa.

Legegintzaldi honetako erronka lan-prozesu koordinatuak sortzea izango da, eta hori aldatetean islatzea, genero-ikuspegia aurrekontu-memoretan txertatzeko eta berdintasunaren arloan egindako gastua handitzeko eta ikusarazteko.

2. HELBURU ESTRATEGIKOA: ADMINISTRAZIO-JARDUERAN BERDINTASUNA TXERTATZEA

Administrazio-jardueran berdintasuna zenbateraino txertatuta dagoen azaletik diagnostikatu da, eta prozedura hauek aztertu dira, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 2030 Estrategiak ezartzen duen bezala:

- Estatistikak eta azterlanak.
- Komunikazioa.
- Arauen ebaluazioa.
- Hautaketa-prozesuak.
- Zuzendaritza-organoak, epaimahaiak.
- Kontratazioa eta dirulaguntzak.
- Plan estrategikoak eta sektorialak.

5. LERROA. ADMINISTRAZIO-PROZEDURAK

Estatistiketan eta azterlanetan genero-ikuspegia txertatzeari dagokionez, adierazi behar da Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren estatistika ofizialetan, ebaluazioetan emandako datuek erakusten dutela sistematikoki sartzen eta bereizten dela sexu-aldagaia, eta aurrera egiten ari dela beste desberdintasun-egoera batzuekin gurutzatzeko. Genero-arrakalak identifikatzea edo genero-adierazleak sartzeari puntualagoa da.

Azterlan espezifikoek dagokienez, aipatzekoa da Sailak urtero egiten duela «Euskadin etxebizitza eskuratzeari buruzko txostena genero-ikuspegitik».

Legegintzaldi honetako erronka Sailaren estatistiketan eta azterlanetan genero-ikuspegia txertatzen jarraitzea izango da, hobekuntzak, azterketa espezifikoek beharrezkoak eta genero-adierazleak identifikatuz eta ikuspegi intersektorialetik landuz.

Komunikazioari dagokionez, nabarmendu behar da lanean jarraitzen dela genero-ikuspegia Sailaren komunikazio-euskarrietan txertatzeko. Sailak atal espezifiko bat du bere webgunean. Bertan, emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako informazio guztia agertzen da, bai eta dagozkion zuzendaritzetan edo eremuetan ere.

Erronka izango da berdintasunaren arloko aurrerapenak ikusaraztea, emakumeak eta gizonak modu ez-estereotipatuan aurkeztea eta hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexista egitea Sailaren komunikazio-euskarrietan.

Arauen ebaluazioari dagokionez, Sail honek bat egiten du Genero eraginaren aurreko ebaluazioa gauzatzeko jarraibideak onartzeko eta gizonen eta emakumeen arteko desberdintasunak ekidin eta berdintasuna sustatzeko neurriak hartzeko abuztuaren 21eko 40/2012 Ebazpenean ezarritakoarekin.

Legegintzaldi honetako erronka izango da koordinazioa, informazioa (bai gidalerroena, bai horiek aztertze behar den informazio sektorialarena) eta araugintza-aginduak eta horiek garatzen dituzten jarraibideak behar bezala betetzeko lan-prozesua indartzea.

Berdintasunerako Legean ezarritako neurriak **hautaketa-prozesuetan** sartzeari dagokionez, adierazi behar da Eusko Jaurlaritzan enplegu publikora sartzeko hautaketa-prozesuen eskumena Enplegu Publikoa-Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernuaren Sailari dagokiola. Sailaren ardura zerbitzu-eginkizunen eta izendapen askeko lanpostuen prozesuetara mugatzen da, eta horietan kontuan hartzen da emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko prestakuntza.

Kontratuetan, dirulaguntzetan eta hitzarmenetan berdintasunerako klausulak txertatzeari dagokionez, nabarmendu behar da aurrerapenak egiten ari direla sail honek kudeatzen dituen kontratuetan berdintasun-klausulak txertatzeari dagokionez, eta, batez ere, Saileko zuzendaritza guztietan egindako

prestakuntza-saioak aipatu behar dira, honako hau ulertzeko eta aplikatzeko: “34/2024 Ebazpena, martxoaren 22koa, Jaurlearizaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariarena, zeinaren bidez xedatzen baita argitara dadila Euskal Autonomia Erkidegoko kontratazio publikoan emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak eta genero-ikuspegia txertatzeari buruzko jarraibidea onartzeko erabakia”.

Berdintasun-planaren 2021-2024 aldiko jarraipen- eta ebaluazio-aplikazioan jasotako datuek erakusten dutenez, 2021ean kontratuen % 82k berdintasun-klausulak zituzten; 2022an, % 98k; 2023an, % 92k eta 2024an, % 100ek. Nolanahi ere, klausula horietako gehienak baldintza berezien definizioa klausulak dira, baina aurrerapenak hauteman dira 2023an eta, batez ere, 2024an, zehaztapen teknikoetan (2 kontratutan 2024an) eta adjudikazio-irizpideetan irizpideak sartu baitira 2023an eta 2024an.

Nolanahi ere, datu horiek oraindik ez digute aukerarik ematen martxoaren 22ko 34/2024 Ebazpenaren eragina ebaluatzeko; izan ere, diagnostiko horretarako analisi-epearen barruan, 2024. urtearen zati batean baino ez da indarrean egon.

Legegintzaldi honetarako kontratazioaren arloko erronka genero-ikuspegia integartzeko eta emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak txertatzeko neurriak ezartzea da, martxoaren 22ko 34/2024 Ebazpenak ezartzen duen bezala.

Dirulaguntzei dagokienez, dirulaguntzetan berdintasun-klausulak txertatzeko aurrerakada kontratazioan baino txikiagoa izan da.

Berdintasun-planaren jarraipen- eta ebaluazio-aplikazioan jasotako datuen arabera, 2021-2024 urteetan berdintasun-klausulak sartu dira ia dirulaguntza guztietan, horiek eskuratzeko baldintzetan. Gainerako klausulak puntualagoak izan dira, Sailaren laguntzen Agindu batek izan ezik, zeinak, bere berdintasun-eduki espezifikogatik, berdintasun-klausulak txertatzen baititu proiektuaren xedean eta balorazio-irizpideetan.

Dirulaguntzei dagokienez, **legegintzaldi honetako erronka izango da genero-ikuspegia horietan txertatzea, Berdintasunerako Legean ezarritakoa aplikatuz, eta, hala badagokio, legea garatzean.**

Hitzarmenen kasuan, Sailaren hitzarmenak berrikusi behar direla berresten da, horietan genero-ikuspegia txertatzeko neurriak proposatu ahal izateko, eta, beraz, hori izango da legegintzaldi honetarako erronka.

Sailaren **sektorekako eta zeharkako planetan** genero-ikuspegia txertatzeari dagokionez, adierazi behar da XIII. Legegintzaldiko Gobernu Programak zenbait sail-plan zerrendatzen dituela, besteak beste, Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren planak.

Legegintzaldi honen erronka izango da Berdintasun Unitateak eta/edo berdintasunean adituak diren beste pertsona batzuek parte hartzen duten eta plan horietan genero-ikuspegia txertatzeko lan egiten den planen ehunekoa handitzea.

3. HELBURU ESTRATEGIKOA: ERAKUNDEEN GOBERNANTZA-EREDUA ERALDATZEA

6. LERROA. KOORDINAZIOA, LANKIDETZA ETA NAZIOARTEKOTZEA

Berdintasunerako koordinazioa eta lankidetzaren indartzeari dagokionez, adierazi behar da Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailak Berdintasunerako Saileko Talde Tekniko bat duela, zuzendaritza guztien eta Sailari atxikitako sozietate publikoen (VISESA eta ALOKABIDE) ordezkariarekin. Talde honek presentzia politikoa eta teknikoa du.

Bestalde, sailarteko mailan, Saila Berdintasunerako Sailarteko Batzordeko kide da, eta, erakundearteko mailan, Etxebizitza Sailburuordetzak parte hartzen du EAEn emakumeen aurkako indarkeria matxistaren biktimei ematen zaien arreta koordinatzeko Erakundearteko III. Akordioan.

Nolanahi ere, legegintzaldi honetarako erronka da STTan aurrera egiten eta hura indartzen jarraitzea, ikusgarritasuna eta baliabideak emanez eta taldearen eta haren kideen koordinazioa eta posizioa hobetuz, eta aktiboki parte hartzea sailak parte hartzen duen sailarteko eta erakundearteko egituretan.

7. ILDOA. PARTE-HARTZEA, BERRIKUNTZA, GARDENTASUNA ETA KONTUAK EMATEA

Atal honi dagokionez, adierazi behar da urratsak egin direla Sailaren jardueraren eremuko partaidetza-prozesuek genero-ikuspegia txerta dezaten, batez ere lizitazioen bidez, proiektuen jarraipenaren bidez eta udal-plangintzan eta hirigintzan genero-ikuspegia txertatzeko laguntza-aginduen bidez.

Legegintzaldi honetarako erronka arlo horretan aurrera egiten jarraitzea da, Sailak esku hartzen duen partaidetza-prozesuetan genero-ikuspegia txertatzeko urratsak emanez.

8. LERROA. BERDINTASUNAREN IKUSPEGI KONPLEXUAGOA POLITIKA PUBLIKOETAN

2030 Estrategiak esparru konplexuago bat ezartzen du, non ikuspegi intersektionala, maskulinitateen ikuspegia, euskararen sustapena eta hizkuntza-eskubideen babesa eta generoaren eta klima-aldaketaren ikuspegi bikoitza jorratzen diren.

Ez dugu datu zehatzik, aurreko ebaluazioetan ez baitziren termino horietan neurtzen ziren parametroak, baina bai informazio gehigarria, diagnostiko labur bat egin ahal izateko.

- Ikuspegi intersektionala txertatzeari dagokionez, Sailean aurrerapen txikiak egin dira. Horien artean, nabarmentzekoa da Sailaren estatistikak eta azterlanak ikuspegi horretatik aztertzeke langile adituekin egindako lana.
- Berdintasunaren alde gizonak inplikatzeko eta berdintasunezkoak ez diren maskulinitateak desagerrarazteko ere jorratu ditu Sailak hainbat jardueratan, batez ere Gizonduz prestakuntza-programaren hedapenarekin.
- Bestalde, euskara biziberritzeko helburuei, ingurumenari eta larrialdi klimatikoari dagokienez, eta Sail honen eskumenei lotuta, azpimarratu behar da Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek (LAG) zeharkako gaien kapituluan sartzen dituztela gai horiek, euskara izeneko atal batekin eta klima-aldaketa izeneko beste batekin.

Hala ere, beharrezkoa da helburu horiei buruz hausnartzen jarraitzea, eta legegintzaldi honetako erronka da aztertzea nola txertatu ikuspegi horiek modu egokian sailaren jardunean.

4.2.2. Etxebizitzari lotutako esku-hartzea.

Diagnostiko orokorra eta erronkak, Etxebizitza Sailburuordetzari dagokionez.

Sailak etxebizitzaren arloan duen eskumen-eremua kontuan hartuta, diagnostiko labur bat egin da. Alde batetik, etxebizitza eskuratzeari buruzko datuak ematen dira; eta, bestetik, etxebizitza kolektiboaren diseinuan genero-ikuspegia txertatzeko Sailak egindako lanaren ondorioz, eremu horretan kontuan hartu beharreko alderdi garrantzitsuei buruzko informazioa ematen da.

A) ETXEBIZITZA ESKURATZEA

Diagnostiko labur bat aurkeztu da, erreferentziatzat hartuta Etxebizitzaren Euskal Behatokiaren azken txostena: «Euskadiko etxebizitza eskuratzeari buruzko txostena, genero-ikuspegitik 2024».

Etxebizitza eskuratzean eragina duten joera demografikoak:

2024an, emakumeak EAEko biztanleen % 51 baino gehiago dira. Haien pisu erlatiboak gora egiten du pixkanaka adinarekin: 15 urtetik beherako biztanleriaren % 48,7 dira, eta % 60tik gorakoa 75 urtetik gorakoen artean.

Txostenak nabarmentzen du EAEn bakarrik bizi diren adineko emakumeen kopurua gero eta handiagoa dela. Euskadin bizi diren 1.136.852 emakumeetatik 301.561ek 65 urte baino gehiago dituzte, hau da, guztizkoaren laurdena baino gehiago. Zahartze demografikoaren testuinguru horretan, gizarte- eta etxebizitza-politiken kudeaketak hainbat erronkari egin behar die aurre; besteak beste, bakarrik bizi diren adineko emakumeen kopuruari eta etxebizitza-parkea haien premietara ez egokitzeari gero eta erantzun handiagoa emateko beharrari. 165.000 emakume baino gehiago bizi dira bakarrik Euskadin 2024an, 2023an baino 4.000 emakume gehiago. Bakarrik bizi diren pertsona guztien % 56,8 dira emakume horiek. 85 urtetik gorako emakumeen % 80 baino gehiago bakarrik bizi da.

Bestalde, jaiotza-tasak behera egiten jarraitzen du, eta EBko batez bestekoaren oso azpitik dago.

Enpleguak etxebizitza eskuratzeko duen eragina.

Txostenak agerian uzten du emakumeek lan-egoera kaskarra izaten jarraitzen dutela, eta horrek eragin negatiboa duela etxebizitza eskuratzeko orduan.

Enplegua da biztanleriaren egoera ekonomikoaren eta etxebizitza eskuratzeko aukeren determinatzaile nagusietako bat. Lan-eremuan emakumeen eta gizonen artean dauden aldeek agerian uzten dute kontrako egoerak bere horretan jarraitzen duela, batez ere jarduera-tasa, lan-prekarietate handiagoa eta soldata-arrakala bezalako aldagaietan. Desberdintasun horrek zuzenean eragiten du etxebizitza bat baldintza egokietan eskuratzeko zailtasun handiagoan.

Emakumeen egoera, lan-merkatuari eta enpleguari dagokienez, gizonena baino txarragoa da oraindik ere. Hala erakusten du jarduera-tasak, emakumeen % 52,1ek eta gizonen % 61,1ek.

Langabezia-tasari dagokionez, 2024an, emakumeen langabezia-tasa % 7,8koa da, hau da, ehuneko 2,7 puntu gutxiago 2020arekin alderatuta. Gizonen kasuan, langabezia-tasa % 7,1ekoa da, aldi berean hiru puntu baino gehixeago jaitsi ondoren. Beraz, langabeziaren intzidentziak behera egin du emakumeen zein gizonen artean azken urteotan, nahiz eta intzidentzia handiagoa den oraindik ere emakumeen artean.

Enpleguan dagoen genero-arrakala bereziki nabarmena da ordainsari-adierazleak sexuaren eta jarduera-sektorearen arabera aztertzean. 2012. urtean izan zen azken hamarkadako soldata-desberdintasunik handiena, 7.771 euroko batez besteko aldearekin soldatapeko gizonen eta emakumeen batez besteko irabaziaren artean. Harrezkero, arrakala pixkanaka murriztu da, eta 2023an 4.562 eurokoa izan da.

Sektoreen arabera, datu ofizial berriek (2023) erakusten dute gizonen eta emakumeen batez besteko irabaziaren arteko aldea 2.736 eurokoa dela industrian eta 3.570 eurokoa zerbitzuetan. Azken hamarkadako joeraren arabera desberdintasunak etengabe murrizten badira ere, soldata-arrakalak bere horretan jarraitzen du: 2023an, ordaindutako enplegua zuten gizonen emakumeek baino % 12,8 gehiago jaso zuten. Datu horiek agerian uzten dute, hobera egin duen arren, ordainsari-berdintasuna oraindik ere erronka handia dela EAEko lan-merkatuan.

Lanaldi partzialeko enplegua duten pertsonen % 77,8 emakumeak dira, eta adierazle horrek eragin negatiboa du diru-sarreraren mailan.

Lanaldi partzialean lan egiten duten emakumeen ehuneko handia faktore erabakigarria da lan-merkatuan dagoen genero-desberdintasunean. Lanaldi partzialeko langileen % 77,8 emakumeak dira, eta egoera hori, neurri handi batean, familia- eta zaintza-erantzukizunak hartzearekin lotzen da.

Horrela, EAEko emakumeek beren denboraren zati handi bat etxeko lanetan eta mendeko pertsonen zaintzan ematen dute, eta horrek eragin negatiboa du beren ibilbide profesionalean, soldata-mailan eta, azken batean, etxebizitza egoki bat eskuratzeko aukeretan.

Etxebizitzaren beharra eta eskaria.

Lehen etxebizitza eskuratzeko beharra duten emakumeen % 82k ez du behar adina diru-sarrera behar horri erantzuteko (gizonen kasuan % 78,7 dira).

Azken urteotan, etxebizitza babestuaren eskariak gorakada orokorra eta oso esanguratsua izan du, batez ere emakumeen artean, eta horrek erakusten du EAEan babes publikoko etxebizitzak eskuratzeko premia gero eta handiagoa dela.

Aldez aurretik, azpimarratu behar da jarraian aurkezten diren datuak Etxebiden eskaeraren titular bakarra erregistratzen den eskabideekin lotzen direla, titularra emakumea zein gizona izan.

Edukitze-erregimenaren arabera, 2024an emakumeek etxebizitza babestua alokatzeko 34.931 eskaera egin dituzte; horrek esan nahi du % 33,2ko igoera nabarmena izan dela 2020an erregistratutako 26.221 eskaerekin alderatuta. Datu horrek erakusten du alokairuko etxebizitzak arrazoizko prezioan eskuratzeko premia gero eta handiagoa dela, batez ere emakumeei eragiten dieten zailtasun ekonomiko eta sozialen testuinguruan.

Etxebizitza babestua erosteko eskaerak ere antzeko proportzioan hazi dira, titularra emakumea denean. 2024an, mota horretako 9.009 eskaera erregistratu ziren, hau da, % 31,8ko igoera 2020ko 6.831 eskaerekin alderatuta.

Emakumeen eskari hori gizonena baino intentsitate handiagoz hazi da. Titularrak gizonak ziren alokairu-eskaerak 27.078 izan ziren 2024an, hau da, % 31,8ko igoera 2020ko 20.517 eskaerekin alderatuta. Erosketa-eskaerei dagokienez, gizonak 8.451 eskaera erregistratu zituzten 2024an, eta % 25,7ko hazkundera izan zuten 2020ko 6.719 eskaerekin alderatuta.

Emakumeek joera handiagoa dute alokairuko etxebizitza babestua eskatzeko, eta hori bat dator beren egoera ekonomiko txarrenarekin.

Eskaeren sexuaren arabera banaketa erlatiboak erakusten du 2024an emakumeak Etxebideko eskaera guztien % 44,0 izan zirela, bai alokairuaren kasuan, bai erosketaren kasuan. Ehuneko horrek erakusten du gora egin duela 2020an erosketa-erregimeneko eskariak zuen % 40,5eko zifrarekin eta alokairukoak zuen % 43,9arekin alderatuta.

Emakume gazteen emantzipazio-mailak:

Emakumeak gizonak baino gazteago emantzipatzen dira, nahiz eta lan-zailtasun handiagoak izan.

Etxebizitza babestua eskuratzea:

2024ko datuek berresten dute EAEko etxebizitza-politikak aukera ematen diela EAEko emakumeei etxebizitza babestu bat eskuratzeko, gizonen kasuan baino proportzio handiagoan, aurreko apartatuetan aztertutako egoera ekonomiko txarrenarekin bat etorriz. 2024an, etxebizitza babestuaren 1.447 bisa zenbatu dira Etxebiden izena emanda zeuden emakumeei lotuta, eta 1.239 bisa, berriz, gizonari. Hala, emakumeek etxebizitza babestua eskuratzeko pisu erlatibo handiagoa mantendu da. Hala ere, oro har, bisen guztizko kopuruak etengabe egin du behera azken urteotan, baina eragin handiagoa izan du gizonen kasuan.

Hala ere, EAEn etxebizitza babestua esleitu zaien pertsonen proportzioa zertxobait handiagoa da oraindik ere emakumeen artean, batez ere alokairu-modalitatean, bisa guztien % 47,8 baitira, bisen titular gisa agertzen diren gizonen ehuneko baino ehuneko 10 puntu gehiago.

Etxebizitzarako eskubide subjektiboa eta etxebizitza ordaintzeko prestazioen sistema:

Etxebizitzarako prestazio osagarria: Emakumeak dira oraindik ere laguntza horren hartzaile nagusiak; hala, 2024an, 17.156 emakume izan ziren onuradun (onuradun guztien % 54,3), eta 14.461 gizon (% 45,7).

Etxebizitzarako eskubide subjektiboa: 10.000 emakumek baino gehiagok dute aitortuta etxebizitzarako eskubide subjektiboa EAEn, eskubide hori aitortuta duten pertsona guztien % 60,4k.

Etxebizitzarako eskubide subjektiboa (EES) 17.396 pertsonari aitortu zitzaizen EAEn 2024ko abendura arte; horietatik 10.500 emakumeak ziren, hau da, guztizkoaren % 60,4.

2024an EESa aitortu zaien emakumeen kopurua nabarmen handitu da 2023arekin alderatuta: 2023aren amaieran 7.881 emakumek zuten eskubide hori, eta 2024an, berriz, 10.500 emakumek. Horrek esan nahi du % 33ko igoera izan dela urte bakar batean, eta eskubide hori aitortzeko goranzko joera jarraitua islatzen du.

Etxebizitzarako eskubide subjektiboari erantzuteko moduari dagokionez, 5.084 emakumek jaso dute etxebizitzarako prestazio ekonomikoa (EPE), hau da, etxebizitzarako eskubide subjektiboaren onuradun guztien % 60,7k.

Bestalde, 62 emakumek etxebizitza babestu (BOE) bat jaso dute eskubide hori aitortu ondoren, hau da, EESari lotutako BOE baten esleipendun guztien % 60,2k.

Gaztelagun programaren estaldura: Emakume gazteak dira *Gaztelagun* programaren onuradun nagusiak, eta, beraz, 2024an 4.425 emakume gazteri ematen die estaldura.

Urte hauetan zehar, programa honek estaldura handia lortu du alokairu libreko etxebizitzetan bizi direnen artean, eta nabarmen lagundu du etxebizitza eskuratzea errazten. 2024ko datuen arabera, programak 7.836 espediente aktibo ditu, eta horietatik 4.425ek (% 56,4) emakumeak dituzte titular.

*EAE*n emakumeen aurkako indarkeria matxistaren biktimei ematen zaien arreta koordinatzeko *Erakundearteko III. Akordioa*.

Arreta-politika horrek 2024an izan dituen emaitzak adierazle hauetan zehazten dira:

- a. Etxebide. Etxebizitza babestuen eskaerak
 - Guztira, genero-indarkeriaren 2.046 emakume zeuden erregistratuta Etxebide Etxebizitza Eskatzaileen Erregistroan, eta horietatik 411 eskabide berriak ziren.
- b. Etxebizitza babestuen esleipenak
 - Genero-indarkeriaren biktima diren 176 emakumek, seme-alabekin batera, babes publikoko etxebizitza bat edo antzeko bat jaso dute.

Ohiko esleipen-prozeduraren bidez (baremazioa eta lehentasunezko kupoak barne) 118 etxebizitza esleitu zaizkie genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei. Bestalde, ezohiko prozedurari edo zuzeneko esleipenari esker 58 etxebizitza esleitu dira.

B) ETXEBIZITZAREN DISEINUA.

Etxebizitza Sailburuordetzaren eskumen-eremuaren barruan, eta, zehazki, Etxebizitza, Lurzoru eta Arkitektura Zuzendaritzaren eskumenen barruan, lan egin da genero-ikuspegia bere jarduera-eremuan txertatzen aurrera egiteko, batez ere Bizigarritasunari buruzko Dekretuaren bidez eta, ondoren, "BIZITZA GUZTIETARAKO ETXEAK" gidan egindako lanaren bidez. Etxebizitza kolektiboko proiektuetan genero-ikuspegia txertatzeko gida".

Gida honen edukitik abiatuta, etxebizitza kolektiboko proiektuetan genero-ikuspegia txertatzeko orduan kontuan hartu behar diren dimentsioak eta helburuak atera dira, labur-labur. Gidak etxebizitzaren diseinuari buruzko gomendio zehatzak ere ematen ditu.²

²[BIZITZA GUZTIETARAKO ETXEAK. Etxebizitza kolektiboko proiektuetan genero-ikuspegia txertatzeko gida19](#)

Etxebizitza kolektiboko proiektuetan genero-ikuspegia txertatzeko beharrezkoak diren dimentsioak eta helburuak:

Aniztasuna

Errealitatea genero-ikuspegia txertatuz behatzeko, errealitate horren aniztasuna ikusarazi eta artatu behar da. Azterketa hori, gainera, ikuspegi interseksionaletik egiten bada – generoari beste desberdintasun-ardatz batzuk gehituz –, ariketa konplexu bihurtzen da, eta etxebizitza-proiektuetan ere txertatu beharko litzateke. Alde batetik, pertsona guztientzat diseinatzeak berekin dakar gizartearen, bizikidetzaren eta bizitegi-espazioetan biziko direnen bizi-errealitateen aniztasuna aitortzea. Eta, bestetik, pertsonen bizi-zikloak kontuan hartuta diseinatzeak berekin dakar onartzea premia pertsonalak eta kolektiboak, askotarikoak izateaz gain, dinamikoak ere badirela. Gida honek aniztasuna proiektuaren fase guztietan ikusaraztea eta artatzea proposatzen du, premien diagnostikotik hasi eta etxebizitzaren diseinurako irtenbideetara arte, «bizitza guztietarako» eta «bizitza osorako» proiektatutako inguruneak bermatzeko. Gida honetan aniztasunarekin lotuta proposatzen diren helburuak:

- ✓ "Bizitza guztietarako" inguruneak bermatzea.
- ✓ "Bizitza osorako" etxebizitzak bermatzea.

Autonomia eta segurtasuna

Bizitegi-inguruneen segurtasunak, babesak eta irisgarritasunak baldintzatzen dute pertsonen autonomia, eta, beraz, haien bizi-kalitatea. Autonomia pertsonala oinarriko baldintza da, eta interdependentziarekin eta zainketekin batera formulatu behar da; horrela, autonomia handiagoa izateak zaintza-lan gutxiago eragingo ditu. Segurtasunak «benetakoa» eta «hautemandakoa» aipatzen ditu, eta espazio publiko eta partekatuetan gizonen eta emakumeen artean desberdintasun handienak sortzen dituen ardatzetako bat da. Gida honen arabera, autonomia pertsonala lortzeko, beharrezkoa da segurtasuna, babesa eta irisgarritasuna. Hiru ardatz horiek elkarri lotuta daude, eta inguruneen eta horiekin elkarreragiten duten pertsonen mende daude.

Gida honetan autonomiari dagokionez proposatzen diren helburuak:

- ✓ Eraso fisiko, sexual eta sexisten aurrean segurtasuna areagotzea.
- ✓ Kalteen eta istripuen aurkako babesak areagotzea.
- ✓ Ingurune fisikoaren irisgarritasuna handitzea.

Lan erreproduktiboa

Emakumeak gero eta gehiago sartu dira lan-merkatuan, baina gizonak ez dira modu berean sartu lan erreproduktiboan. Ekonomikoki eta sozialki gutxietsitako lana da, eta oraindik ere emakumeek egiten dute, batez ere. Etxeko lanak eta zaintza-lanak barne hartzen ditu, eta gehienbat etxebizitzan eta bizitegi-ingurunean egiten da; beraz, lan horien konfigurazioak eta ekipamenduak asko baldintzatzen dute. Gida honek etxebizitza eta haren ingurunea ugalketarako lantoki gisa ulertzea eta artatzea proposatzen du, haren balioa aitortuz, funtzionaltasuna bermatuz eta erantzunkidetasuna erraztuz.

Gida honetan proposatzen diren helburuak, lan erreproduktiboari dagokionez:

- ✓ Ingurune fisikoaren funtzionaltasuna bermatzea lan erreproduktiboari dagokionez.
- ✓ Erantzukidetasuna eta zaintza partekatua erraztea.
- ✓ Etxebizitza-proiektuetan lan erreproduktiboaren zentraltasuna aitortzea.

Ongizatea eta osasuna

Generoa da osasuneko desberdintasun sozialen determinatzaile nagusietako bat, hau da, gizonen eta emakumeen arteko osasun-desberdintasunena, zeinak bidegabeak, sistematikoak eta saihegarriak baitira. Osasuna pertsonak jaio, hazi, bizi, lan egin eta zahartzen diren zirkunstantziek baldintzatzen dute, eta etxebizitza pertsonen bizi-baldintzen funtsezko zati bat denez, bizitegi-inguruneak hobetzeak eragin positiboa du biztanleen ongizatean, batez ere beste baliabide batzuk eskuratzeko aukera gutxiago dituztenengan. Gida honek, alde batetik, ondorezetik babesteko irizpideak proposatzen ditu, eta, bestetik, ongizatea hiru dimentsiotan sustatzeko: fisikoa, mentala eta soziala. Gida honetan ongizateari eta osasunari buruz proposatzen diren helburuak:

- ✓ Ondoz fisiko eta mentaletik babestea.
- ✓ Ongizate fisikoa eta mentala sustatzea.
- ✓ Gizarte-kohesioa eta -harremanak sustatzea.

Lan produktiboa

Etxetik lan egiteak enplegu-aukerak areagotu ditzake, pertsona askorentzat etxebizitza bera baita espazio produktibo eskuragarriena. Gainera, azkenaldian, ekonomiaren tertziarizazioak eta Interneterako sarbidea orokortzeak telelanaren ezarpena bizkortu dute. Horrek guztiak lanaren eta gainerako eremuen (pertsonala, familiara, soziala) arteko harremana optimizatzen lagunduko luke, baina ez da ahaztu behar emakumeek gizonek baino arrisku handiagoa dutela kontziliazioari eta erantzukidetasunari eragiten dieten arriskuen aurrean. Gida honek bizitegi-ingurunean bertan azpiegitura produktibo egokiak errazteko irizpideak proposatzen ditu, bai berariaz horretarako bideratutako espazio gisa, bai gelen moldakortasunaren bidez.

Gida honetan proposatzen diren helburuak, lan produktiboari dagokionez:

- ✓ Bizitegi-ingurunean bertan azpiegitura produktibo egokietarako sarbidea erraztea

Irizpide horiek, aipatutako gidan emandako gomendio zehatzekin batera, pixkanaka txertatzen ari dira Sailak kudeatutako proiektuetan, batez ere lizitazioen bidez.

Orain arte egindako aurrerapenak eta hausnarketak kontuan hartuta, hauek izango dira legegintzaldi honetako etxebizitza-arloko erronka nagusiak:

- Etxebizitza eskuratzeko prozesuetan genero-ikuspegia txertatzen aurrera egitea, ikuspegi intersektionaletik.
- Etxebizitzak eraikitzeko prozesuetan genero-ikuspegia txertatzen aurrera egitea.

4.2.3. Lurralde Plangintzari eta Hiri Agendari lotutako eskuhartzea.

Diagnostiko orokorra eta erronkak, Lurralde Plangintzaren eta Hiri Agendaren Sailburuordetzari dagokionez.

Lurralde Plangintzaren eta Hiri Agendaren Sailburuordetzaren eskumen-eremuan genero-ikuspegia txertatzeko lanaren barruan, mugarri garrantzitsu bat izan zen Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak behin betiko onartzen dituen uztailaren 30eko 128/2019 Dekretuaren bidez onartutako Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetan (LAG) egindako lana.

Gidalerro horiek genero-ikuspegia esplizituki txertatzen dute «Zeharkako gaiak» atalean, eta dokumentuaren eduki osoa aipatzen dute. Lan hau egiteko prozesuan, "Genero-ikuspegia Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetan" txostena enkargatu zen. Ekintza-proposamenak "(Inés Sanchez de Madariaga zuzendaria. Sustatzailea: Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Politika Saila) diagnostiko honetarako, genero-ikuspegia hirigintzan eta lurralde-antolamenduan txertatzeko kontuan hartu beharreko alderdiak jasotzen dira bertatik:

Jarraian, genero-ikuspegia hirigintzan eta lurralde-antolamenduan txertatzeko kontuan hartu beharreko alderdiak zehazten dira:³

Genero-erolek, ordaindu gabeko lanak eta sexuaren araberako lan-banaketak gizonen eta emakumeek hiria modu desberdinean erabiltzean duten eragina:

- Pertsonen premia eta asmo desberdinak dituzte lurraldeari eta hiri-espazioari dagokienez, eguneroko bizitzan beren gain hartzen dituzten genero-rolen ondorioz. Horretarako funtsezko bi kontzeptu daude: ordaindu gabeko lana eta sexuaren araberako lanaren banaketa.
- Denboraren erabilera desberdina gizonen eta emakumeen artean, gizonen eta emakumeek beren gain hartzen dituzten genero-rolen ondorioz.
- Ordaindutako eta ordaindu gabeko lan-karga bikoitzak pertsona askoren (gehienak emakumeak) beharrak eta itxaropenak zehazten ditu, espazio publikoari, garraioari, ekipamenduari, enplegu- eta merkataritza-lekuei eta etxebizitzari dagokienez.
- Beste funtsezko kontzeptu batzuk eguneroko bizitza eta zeregin-katea dira. Eguneroko bizitzaren kontzeptuari esker, eguneroko, asteko, hileko edo bizitza osoko denbora-zikloetan hiria erabiltzean gertatzen diren erregulartasunak edo zeregin-kateak uler daitezke. Hori garrantzitsua da lan-karga bikoitza egiten dutenentzat; izan ere, eguneroko bizitzako jarduerak egunero egiten dira, baina baita astero eta hilero ere, eta, gainera, zereginen kateak askotan desberdinak izaten dira asteko hainbat egunetan.

³«Genero-ikuspegia Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetan. Ekintza-proposamenak ". Inés Sanchez de Madariaga zuzendaria. Sustatzailea: Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Politika Saila.

- Gainera, pertsonen bizi-zikloak duela hamarkada gutxi baino askoz gehiago aldatzen dira, eta desberdin aldatzen dira gizonen eta emakumeen artean, genero-rolen ondorioz.
- Enplegua eta zaintza uztartzen dituzten pertsonen eguneroko bizitzako zeregin-kate horien ondorioz hirian dauden premia espezifikoak hirigintzaren sektore-eremuetan agertzen dira – mugikortasuna, azpiegiturak eta ekipamenduak, lantokiak eta merkataritza, etxebizitza, espazio publikoak –, eta kontuan hartu behar dira lurralde-plangintzan eta hirigintzan. Nazioarteko zenbait erakundek, hala nola Nazio Batuek eta Europako Batzordeak, adierazi dute hirigintza eta lurralde-antolamendua funtsezko politika publikoko eremuak direla emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasunerantz aurrera egiteko.

Gizonek eta emakumeek segurtasun-pertzepzio desberdina dute espazio publikoan eta garraioan, eta horrek eragin negatiboa du emakumeek hiri-ondasunak eta -zerbitzuak eskuratzeko orduan.

- Azterlan askok erakusten dute emakumeek beren mugikortasuna eta hiri-espazioaren erabilera nola mugatzen duten, sexu-erasoen eta emakumeen aurkako beste indarkeria mota batzuen arriskuaren aurrean segurtasunik eza hautematen dutelako.
- Azterlanek, halaber, espazio edo leku bat segurua izatearen edo ez izatearen pertzepzio subjektiboaren garrantzia adierazten dute, bai eta emakumeen beraien esperientzia hirian tertatzearen garrantzia ere.

Emakumeen pobrezia erlatiboa eta faktore hori beste diskriminazio-ezaugarri potentzial batzuekin elkartzea: familia-kargak egoera zibilari dagokionez (bereziki, guraso bakarreko eta pertsona bakarreko etxeoen unitateak), arraza, adina, gaitasun funtzionala, genero-indarkeriaren biktimak.

- Emakumeek gizonek baino gaitasun ekonomiko txikiagoa dute, eta horrek hiriko ondasunak eta zerbitzuak eskuratzeko aukerak murrizten ditu.
- Emakumeen gaitasun ekonomiko txikiagoa honako faktore hauen ondorio da, besteak beste: generoko soldata-arrakala; lan-merkatuetako segregazio horizontala, emakumeak prestigio eta konpentsazio ekonomiko txikieneko sektoreetan biltzen dituen; segregazio bertikala, maila eta soldata baxuko lanpostuetan biltzen dituen sektore guztietan; enplegu prekarioetan eta lanaldi partzialekoetan kontzentratzea; langabezia-tasa handiagoak; bizitzan zehar lanik gabekoaldi gehiago, adinekoak, adingabeak edo mendekoak zaintzeko zereginak beren gain hartzearen ondorioz.
- Bereziki zaugarriak dira, familiako buru diren emakumeek gain, genero-indarkeriaren biktimak, adineko emakumeak, emakume arrazializatuak eta gaitasun funtzional murriztua duten emakumeak. Emakume horiek etxebizitza, garraioa, espazio publikoa, lantokiak eta ekipamenduak eskuratzeko premia espezifikoak dituzte.

Hiriaren eraikuntzarekin eta lurralde-gobernuaren egiturekin lotutako lanbideetan emakume gutxi egotea, eta generoari buruzko ezagutza aditurik ez izatea.

- Hirigintzan, arkitekturan eta ingeniartzan emakume gutxi daude. Emakumeak egoera prekarioan eta erabakitze gaitasun gutxiarekin egotea da arkitekto eta hirigile gehienaren errealitatea.
- Erabakiak hartzeko orduan eragiteko gaitasun profesionala duten emakumeen presentzia urriak eragina du praktika profesionaletan, eraikitzen den horretan eta eraikitze moduan.
- Agendetan eta kultura profesionaletan aldaketa-egoerak gertatu ahal izateko, masa kritikoa bat behar da, emakume kopuru nahikoa, bai eta generoaren arloko ezagutza aditu bat ere.

"Zaintzaren hirigintzarako" hiri-eredu bat:

- Genero-ikuspegia lurralde- eta hiri-plangintzan txertatzeak berekin dakar eremu publikoak, ekipamenduak, etxebizitza eta abar pentsatzea, familia zaintzeko eguneroko zereginak eta ordaindutako lana ahalegin eta zailtasun gutxiagorekin egin ahal izateko moduan, espazio publikoak eta garraioa seguruak izateko moduan, zaurgarritasun-egoeran dauden emakumeen espazio- eta hiri-premiak, sarbide ekonomikorako mugak barne, kontuan hartzeko moduan, eta lurralde eta hiri bidezkoagoak eta seguruagoak sortzen laguntzeko, herritar guztien bizi-kalitatea hobetuko dutenak.
- Gainera, plangintzan generoa txertatzearen helburua da, halaber, emakumeek erabakiak hartzeko prozesuetan eragiteko duten gaitasuna bermatzea. Horretarako, garrantzitsua da ardura-postuetara iristea eta udalaz gaindiko eta tokiko plangintzan parte hartzea.
- Zaintza, proposamenak artikulatzeko ardatz nagusi gisa. Zaintzak lurraldearen plangintzan, eraikuntzan eta kudeaketan dituen inplikazioetan oinarritutako proposamenak.
- Zaintza-premiei hobekien erantzungo liekeen eredia honako hau da: hiri trinkoa, nahiko trinkoa, distantzia laburrekoa eta hurbiltasunekoak, garraio publikoko sistema onarekin, espazio publiko eta garraio-espazio seguru eta kalitatezkoekin, erabilera-nahasketarekin, eta auzoetan ekipamendu-sistema batekin, zeinak adingabeak eta mendeko adinekoak zaintzeko behar diren ekipamenduak gehituko baitizkie ohiko asistentzia-, eskola-, osasun-, hezkuntza-, kirol- eta kultura-ekipamenduei. Ordaindutako enplegua eta zaintza-lanak bateragarri egitea ahalbidetuko duen hiria izango litzateke; izan ere, erantzukizun bikoitz hori beren gain hartzen duten pertsonen erraztasunak emango lizkieke enplegu-lekuetara eta bizitzari gutxieneko denboran eusteko beharrezkoak diren ekipamenduetara iristeko, behar diren ordu-tarteetan, erosotasun- eta segurtasun-baldintzetan, eta kostu ekonomiko onargarriekin.
- Genero-ikuspegia txertatzeko funtsezko eremuak dira honako hauek: garraioa eta mugikortasuna; hurbileko hirigintza; eguneroko bizitzarako ekipamenduak eta espazio publikoak; etxebizitza; landa-ingurunea; parte-hartzea; gizarte-sentsibilizazioa genero-berdintasunari dagokionez, eta gaitasun instituzionala eta tokiko gaitasuna sortzea hiri- eta lurralde-politiketan genero-ikuspegia txertatzeko.

Bestalde, hiri-berroneratzearen eremuan genero-ikuspegia txertatzeko egiten ari den gogoeta-lana ere aipatu behar da. Ildo horretan, «Genero-ikuspegidun hiri-berroneratzea Euskal Autonomia Erkidegoko Hiri Agendaren esparruan. Bultzatu 2050 »:

HIRI-BERRONERATZEA⁴

Berroneratze-politikak eta politika hori formalizatzen duten tresnek gizonen eta emakumeen arteko berdintasunean aurrera egiteko gaitasun eraldatzailea baliatu behar dute, jarduteko lehentasun gisa. Izaera holistikoa duenez, hiri-berroneratzea lehentasun horretan aurrera egiteko aukera ematen duen politika-eremua da.

Ikuspegi hori programetan eta estrategietan txertatzeak esan nahi du arreta jartzea eta ulertzea zer desberdintasun dauden jarduketa-eremuan dauden gizarte-taldearen artean, eta zer premia, arazo eta espektatiba dituzten bizi diren auzoari dagokionez. Horien barruan, emakumeek talde heterogeneoa osatzen dute (emakume guztiek ez dituzte premia berberak), eta tradizionalki ez da kontuan hartu

⁴Genero-ikuspegidun hiri-berroneratzea Euskal Autonomia Erkidegoko Hiri Agendaren esparruan" txostenetik ateratako informazioa. Bultzatu 2050 "

plangintza-prozesu eta -tresnetan, ezta hiria berroneratzeko prozesuetan ere. Gai horri buruzko azterlan ugariak agerian uzten dute emakumeen errealitateari arretarik ez emateak genero-desberdintasuna erreproduzitu duten hiri-garapeneko prozesuak ekarri dituela; izan ere, arreta falta horrek espazio publikoak, zuzkidurak, bizitegi-eraikinak eta abar eragin ditu, eta itsututa mantendu dira haien errealitatea eta horren ondoriozko premia espezifikokoak. Premia horietako asko zaintza-lanetan duten zereginaren ondorio dira (etxea, familia, gaixorik dauden senideak eta abar zaintzea); izan ere, nahiz eta gizonen pixkanaka zeregin horien kuota handiagoa hartzen duten, oraindik ere emakumeak dira zaintza-lana edo lan erreproduktiboa gehien egiten dituztenak. Horrek, etxetik kanpoko jarduera profesionalarekin bat egiten duenez, emakume askok lan-karga bikoitza jasaten dute. Politikaren eremu guztietatik (hirigintza barne) zaintza-lanak gizonen eta emakumeen artean ekitatez banatzeko bidean aurrera egin behar den bitartean, udalerriek kontuan izan behar dute zaintzaileen errealitatea, gehienak emakumeak, eta eguneroko jarduera errazteko eta bizi-kalitatea hobetzeko pentsatu eta diseinatu behar dira.

Genero-azterlanek udalerrri berdinzaleak sortzeko funtsezkotzat jotzen duten beste gai bat emakumeek eremu publikoan duten segurtasunaren pertzepzioa da, gizonenaren oso bestelakoa baita. Hiria hobetzeko prozesuei ekiteko orduan, gai hori ere kontuan hartu behar da, ziurtatzeko emakumeek ez dutela beren burua mugatzen espazio publikoaren erabileran, eta espazio horretan emakumeek presentzia bermatuta dutela. Emakumeen presentzia esparru sinbolikoan ere bermatu behar da, partaidetza-prozesuetan, komunitateetan lidergoa hartzeko prozesuetan, politikan sartzeko prozesuetan eta abarretan sartzea ahalbidetuko dieten baldintzak sortuz.

Errealitateak erakusten duenez, hiri-eraldaketako prozesuek genero-ikuspegia hartzen dutenean, hobetu egiten da emakumeen eta gizonen bizi-kalitatea, zaintzaileena eta, oro har, gizarte osoarena.

Urte hauetan, genero-ikuspegia txertatzeko landu beharreko eremuen azterketan sakontzeko aipatutako lanez gain, zenbait neurri planteatu dira, hala nola genero-ikuspegia udal-plangintzan eta hirigintzan integratzeko dirulaguntzak edo eremu horretan aurrera egiten jarraitzeko ikerketa-lanak. Nolanahi ere, beharrezkoa da ezagutza sortzen jarraitzea, genero-neurrien proposamenak eta genero-adierazleak, eremu horretan aurrera egiten jarraitu ahal izateko eta ikuspegi intersektorialetik heldu ahal izateko.

Jardun-arlo honetan, erronka hauek izango dira hurrengo legegintzaldirako:

- **Lurralde- eta hirigintza-plangintzako tresnetan genero-ikuspegia txertatzen jarraitzea**
- **Hiri-berroneratzeko prozesuetan genero-ikuspegia txertatzeko lanarekin jarraitzea.**

5. ETXEBIZITZA ETA HIRI AGENDA SAILAREN PLANGINTZA ESTRATEGIKOA

	HELBURU ESTRATEGIKOAK	Arduraduna	Kronograma			BERDINTASUNERAKO ESTRATEGIA 2030					GOBERNU-PROGRAMA		BERDINTASUNERAKO LEGEA (art.)	SOLDATA-ARRAKALAREN PLANA	III. AKORDIOA
			2026	2027	2028	1. ARDATZA	2. ARDATZA	3. ARDATZA	4. ARDATZA	JOMUGAK	HELBURUA K	KONPROMISOAK			
SAIL OSORAKO BARNE PROZEDUREKIN ETA GOBERNU ONEKO PROZEDUREKIN LOTUTAKO NEURRIAK	1.- EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNAREKIKO KONPROMISO POLITIKOA BERMATZEA. 1.1- Emakumeen eta gizonen berdintasunerako unitatea indartzea Sailean, 1.2- Aurrekontu-zuzkidura nahikoak bermatzea. 1.3- Beharrezko koordinazio-egiturak eta -dinamikak ezartzea.	ZERBITZU ZUZENDARITZA								3	26	129	11		
	2.- SAILEKO LANGILE GUZTIENTZAKO PRESTAKUNTZA BULTZATZEA ETA ANTOLATZEA, BAI MAILA TEKNIKOAN BAI POLITIKOAN, EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNAREN ARLOAN: 2.1- Berdintasunaren arloko prestakuntza espezifikoa jasotzen duten politikari eta teknikari profesionalen kopurua handitzea. 2.2- Berdintasunaren arloko prestakuntzari lehenetsia ematea, ordu horiek langile bakoitzak urtero duen xedapenean zenbatu gabe. 2.3- Sailaren jardun-eremuekin lotutako berdintasunari buruzko prestakuntza espezifikoa eskaintzea, IVAPek emandako prestakuntza orokorraz gain. 2.4- Sailaren jardunean emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioa aplikatzeko bidean aurrera egiteko materialak, tresnak eta metodologiak prestatzea eta/edo zabaltzea.	ZERBITZU ZUZENDARITZA							4	26	130	18			
	3.- SAILAREN AURREKONTUETAN GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA ETA URTERO AURREKONTU-PARTIDETAN BERDINTASUN-POLITIKAK GARATZEKO BEHAR DIREN BALIABIDE EKONOMIKOAK ESLEITZEA ETA ZEHATZEA.	ZUZENDARITZA GUZTIAK								2	26	129	15		
	4.- GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA SAILAREN ESTADISTIKA ETA AZTERLANETAN, FASE GUZTIAN ETA IKUSPEGI INTERSEKZIONALETIK.	ZERBITZU ZUZENDARITZA ZUZENDARITZA								1	26	129	17		

	GUZTIEKIN LANKIDETZAN																		
5.- SAILAREN KOMUNIKAZIO-EUSKARRIETAN SARTZEA BERE SEKTORE-EREMUAN BERDINTASUNAREN ARLOAN EGINDAKO AURRERAPENAK IKUSARAZTEN DITUZTEN, EMAKUMEAK ETA GIZONAK ESTEREOTIPORIK GABE AURKEZTEN DITUZTEN ETA HIZKUNTZAREN ETA IRUDIEN ERABILERA EZ-SEXISTA EGITEN DUTEN EDUKIAK.	ZERBITZU ZUZENDARITZA ZUZENDARITZA GUZTIEKIN LANKIDETZAN									1	26	129							19
6.- ARAUDIAN GENERO-DESBERDINTASUNAK MURRIZTEKO EDO EZABATZEKO ETA EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNA SUSTATZEKO NEURRIAK SARTZEA.	ZUZENDARITZA GUZTIAK									1	26	129							19,20
7.- KONTRATUETAN, DIRULAGUNTZETAN ETA HITZARMENETAN eragin positiboa duten BERDINTASUN-KLAUSULAK TXERTATZEA, diskriminazio anitzei aurre egiten dieten emakumeen egoera kontuan hartzen dutenak eta betetzen direla egiaztatzen mekanismoak ezartzen dituztenak.	ZUZENDARITZA GUZTIAK									1	26	129							22,23,24
8.- PLAN ESTRATEGIKO ETA SEKTORIALETAN GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA PLANGINTZAREN FASE GUZTIETAN (diagnostikoa, diseinua, ezarpena, jarraipena eta ebaluazioa).	ZUZENDARITZA GUZTIAK									1	26	129							25
9.- BERDINTASUNERAKO ERAKUNDE ARTEKO, SAIL ARTEKO ETA SAIL BARRUKO EGITURETAN PARTE HARTZEA.	ETXEBIZITZA SAILBURUORDETZA ZERBITZU ZUZENDARITZA									1	31								3.11
10.- BERDINTASUNAREN IKUSPEGI KONPLEXUAGOA TXERTATZEA SAILAREN POLITIKETAN: 10.1-Sailaren berdintasun-politiketan ikuspegi INTERSEKZIONALA txertatzea. 10.2-Maskulinitateen ikuspegi bat txertatzea eta gizonen inplikazioa sustatzeko neurriak sartzea, berdintasunaren alde eta berdintasunik gabeko maskulinitateak desagerraraztearen alde. 10.3-Sailaren berdintasun-arloko jardueretan, euskara sustatzea eta hizkuntza-eskubideen babesa bermatzeko neurriak hartzea. 10.4-Generoaren eta klima-aldaketaren ikuspegi bikoitza bermatzeko tresnak ematea.	ZUZENDARITZA GUZTIAK									1	26	129							3

ETXEBIZITZAREN ARLOARI LOTUTAKO NEURRIAK	11.- ETXEBIZITZA ESKURATZEKO AUKERAK GENERO-IKUSPEGIAREKIN BULTZATZEA: 11.1.- Araudia. 11.2- Gazteek etxebizitza bat eskuratzea. 11.3- Emakumeen eta gizonen egoeraren ezagutzan aurrera egitea, etxebizitza eskuratzeari dagokionez, ikuspegi intersektionaletik.	ETXEBIZITZAKO PLANGINTZAREN ETA PROZESU ERAGILEEN ZUZENDARITZA							1	3	17	18	50			
	12.- EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA MATXISTAREN BIKTIMEK DITUZTEN ETXEBIZITZA-PREMIEI ERANTZUTEKO GOGOETA EGITEA ETA BEHAR DIREN BITARTEKOAK ETA BALIABIDEAK JARTZEA: 12.1-Emakumeen aurkako indarkeria matxistaren biktima diren emakumeentzako etxebizitza-lehentasuna arautzen duen araudia. 12.2- Etxebizitza Sailburuordetzako langileak maila teknikoan zein politikoan sentsibilizatzea eta prestatzea. 12.3- Dauden koordinazio-egituretan aktiboki parte hartzea. 12.4- Lehendik dauden informazioa eta sistemak koordinatzea, eta informazioa zabaltzen eta erabiltzen saiatzea.	ETXEBIZITZAKO PLANGINTZAREN ETA PROZESU ERAGILEEN ZUZENDARITZA							10	3	17	26	125	62		
	13.- ETXEBIZITZA ERAIKITZEKO PROZESUETAN GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA. 13.1- Etxebizitza Sailburuordetzak kudeatutako eraikuntza-prozeduretan neurriak artikulatzea, genero-ikuspegia txertatzeko. 13.2- Ezagutzaren sorkuntzan eta hedapenean aurrera egitea.	ETXEBIZITZA, LURZORU ETA ARKITEKTURA ZUZENDARITZA							1	24	122			50		
	14.- ARKITEKTURA SUSTATZEKO ETA ZABALTZEKO JARDUERETAN GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA: 14.1- Arkitektura Bienala antolatzea eta sustatzea. 14.2- "Euskadiko Arkitektura Garaikidearen Institutua" arkitektura sustatzeko, zabaltzeko eta zabaltzeko proiektua garatzea. 14.3- Etxebizitza, Lurzoru eta Arkitektura Zuzendaritzak sustatutako sariak.	ETXEBIZITZA, LURZORU ETA ARKITEKTURA ZUZENDARITZA							1	24	122			50		
	15.- GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA LURRALDE- ETA HIRIGINTZA-PLANGINTZAKO TRESNETAN ETA HIRI-BERRONERATZEKO PROZESUETAN. 15.1- LAGetan xedatutakoaren aplikazioan aurrera egitea, genero-ikuspegia txertatzeari dagokionez. 15.2- LPPen eta LPSen berrikuspenek eta aldaketek genero-ikuspegia txertatzeko mekanismoak artikulatzea (edukiari eta izapideei dagokienez).	LURRALDE PLANGINTZAREN ZUZENDARITZA AUZOAK BERRONERATZEKO ETA HIRI AGENDA KO ZUZENDARITZA							1	24	121			50		
LURRALDE-PLANGINTZAREN ETA HIRI-																

<p>15.3-Gida-dokumentuak egitea, hirigintza-plangintzan genero-ikuspegia txertatzea errazteko tresna gisa.</p> <p>15.4-Genero-ikuspegia txertatzea hiri-plangintzako eta -berroneratzeko prozesuetan.</p>																							
<p>16.- LHIEE-REN PRESTAKUNTZA-ESKAINZA AZTERTZEA ETA EGOKITZEA, GENERO-IKUSPEGIA ZEHARKA TXERTATUZ.</p>	<p>LURRALDE PLANGINTZAREN ZUZENDARITZA</p>							1	24	121				50									

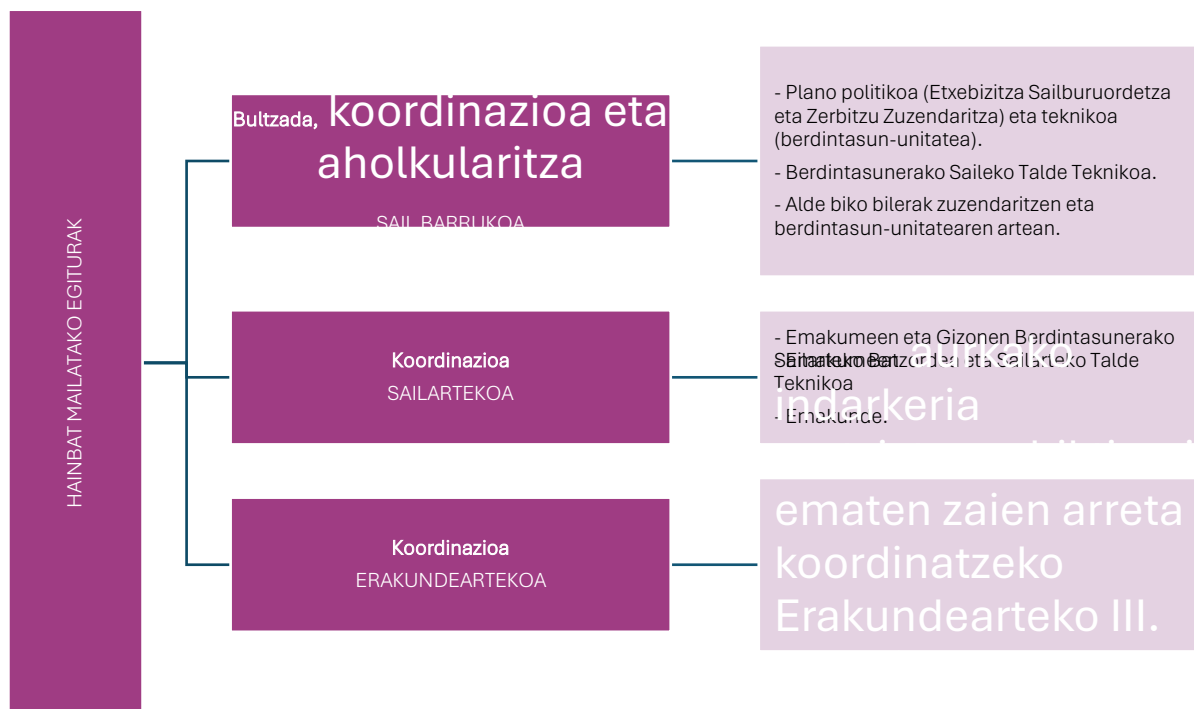

6. KUDEAKETA-EREDUA

HEDAPENERAKO EGITURA INSTITUZIONALAK

Legegintzaldiko Berdintasun Plana bultzatzea Etxebizitza eta Hiri Agenda Saileko emakumeen eta gizonen berdintasunerako administrazio-unitateari dagokio. Unitate hori planaren gauzapena, jarraipena eta ebaluazioa bultzatzeaz arduratzen da, bai eta Saileko organoei eta langileei aholkularitza emateaz ere.

Hala ere, plana hedatzeko koordinazio zabala dago, eta hainbat eragile eta egitura inplikatzeko dituzten sailtakoak zein kanpokoak:

PROGRAMAZIOA/PLANGINTZA

Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailaren legegintzaldiko Berdintasun Plana ezartzeko sistema urteko planak eginez garatzen da. Plan horiek urtero ezarri beharreko ekintzen berri ematen dute, sailaren legegintzaldiko Berdintasun Planean ezarritako helburu estrategikoekin lotuta. Urteko plan bakoitzerako, dagozkion jarduketak eta horiek garatzeko ardura duten eragileak zehaztuko dira, bai eta horiek gauzatzeko kronograma eta jarduketa horietara bideratutako zenbatekoa ere.

Urteko planen sorburu den legegintzaldiko Berdintasun Planaren berri ematen zaio Emakunderi, onartu aurretik, haren edukiak Legean aurreikusitakora eta Berdintasunerako 2030 Estrategian aurreikusitako esku-hartze ildo eta jarraibideetara egokitzen direla baliozkotzeko, Berdintasunerako Legearen 16.6 artikuluan ezartzen den bezala.

JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA

- Urteko planen jarraipena egiteko, urteko planaren jarraipena egiten da, plan bakoitzean aurreikusitako jarduketan betetze-maila aztertuz. Horri esker, lortutako aurrerapenak eta lorpenak neurtu ahal izango dira, bai eta hobekuntzak identifikatu ere, hurrengo urteko planari heltzeko, legegintzaldiko helburu estrategikoak ahaztu gabe.

Urteko planaren jarraipena egiteko, hurrengoa definitzeko, kontrastatzeko eta jakinarazteko, urrats hauek egingo dira:

- Berdintasunerako Administrazio Unitateak, sailtako sustapen- eta koordinazio-egiturekin batera, Planaren ezarpenaren jarraipena egingo du urtean zehar, eta, urtearen amaieran itxi ondoren, hurrengo urterako Plan Operatiboa definituko du.
 - Bai Plan Operatiboaren urteko jarraipena bai hurrengo urterako Plan Operatiboa maila politikoan kontrastatuko dira Berdintasunerako Unitate Administratiboko arduradun politikoarekin eta/edo Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Sailarteko Batzordeko arduradunarekin.
 - Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Sailarteko Batzordeko ordezkari politikoak emango du (beharrezkoa bada) Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Sailarteko Batzordearen urteko jarraipenaren berri.
- Legegintzaldiko planaren jarraipena egiteko, bigarren eta laugarren urteen amaieran, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Sailarteko Batzordeko eta Emakundeko sailen ordezkari politikoak bilera bat egingo du, egindako aurrerapenak eta garatu beharreko ekintza-ildoak identifikatzeko.
 - Gainera, Berdintasunerako Administrazio Unitateak legegintzaldiko Berdintasun Planaren azken ebaluazioa egingo du, agintaldiaren balantze orokorra egiteko.
 - 2030erako Berdintasun Estrategiaren jarraipena egiteko informazio egokia emateko, Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailak urtero informazio zehatza ematen dio Emakunderi helburu estrategikoen betetze-mailari buruz.
 - EAEn emakumeen aurkako indarkeria matxistaren biktimei ematen zaien arreta koordinatzeko Erakundearteko III. Akordioaren kontu-ematearen esparruan, Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailak ekintzen garapenari buruzko informazioa ere ematen du, akordio horretan definitzen diren baldintzetan.
 - Soldata-arrakala murrizteko 2030 Estrategiaren kontuak emateko esparruan, Etxebizitza eta Hiri Agenda Sailak garatutako ekintzei buruzko informazioa emango du urteko jarraipen-txostenaren bidez.

AURREKONTUAK EGITEA

Emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzeko eta emakumeen kontrako indarkeria matxistikari gabe bizitzeko Legeak ezartzen duenez, administrazio autonomiko, foral eta lokalek, urtero, beren eginkizunak betetzeko eta arauan aurreikusitako neurriak gauzatzeko baliabide ekonomikoak esleitu eta zehaztuko dituzte bakoitzaren aurrekontuetan. Bestalde, Administrazio Autonomikoak

modu aktibo eta progresiboan, aurrekontu orokorren % 1, gutxienez, emakumeen eta gizonen berdintasunerako politikak garatzera bideratzea, 2030ean % 1,5era iristeko helburuarekin, eta aurrekontu-helburu hori lehenago gauzatu ahal izatearen kalterik gabe (Berdintasunerako Legearen Seigarren Xedapen Gehigarria).

Planari lotutako baliabide ekonomikoak zehatzago kontsignatu beharko dira legegintzaldi-plan hau zehaztuko den urteko planetan. Nolanahi ere, azpimarratu behar da aurrekontua honela banakatuko dela: alde batetik, berdintasunerako administrazio-unitaterako partida espezifiko batean, eta, bestetik, urteko planetan aurreikusitako ekintzak ezartzeko aurrekontu propio batean.

ADIERAZLEEN SISTEMA

2030erako Berdintasun Estrategiak Adierazle Sistema bat eskaintzen du, Plan honen garapena aztertzeko neurketa-oinarria dena.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERTINTASUNERAKO PLANA

XIII. legegintzaldia

ETXEKIBITZA ETA
HIRI AGENDA SAILA
DEPARTAMENTO DE VIVIENDA Y
AGENDA URBANA